

**TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2007**

SUOMEN HAUTAUSTOIMINNAN KESKUSLIITTO RY BEGRAVNINGSVERKSAMHETENS CENTRALFÖRBUND I FINLAND RF

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2007

YLEISTÄ

Liiton kotisivu: www.shk.fi

Y-tunnus: 1480117-5

Kuluneen vuoden päätapahtumat olivat liittokokous Vantaalla kevään koulutuspäivien yhteydessä, syksyllä koulutuspäivät Kainuussa ja alueelliset koulutukset Varkaudessa sekä Vantaalla.

LIITOKOKOUS

Liittokokous pidettiin Vantaalla 29.3.2007. Kokouksessa oli osanottajia 19, (vuonna 2006 28), jotka edustivat 14 (20) jäsentä. Kokouksessa toimi puheenjohtajana rakennustoimen päällikkö Olavi Isotalo Vantaan seurakuntayhtymästä. Liittokokous käsittelee sääntöjen edellyttämät asiat, joista tärkeimmät olivat vuoden 2006 tilinpäätös ja toimintakertomus sekä vuoden 2007 talous- ja toimintasuunnitelma. Samalla vahvistettiin vuoden 2008 jäsenmaksut, joita korotettiin n. 10 %.

Liittohallituksen erovuoroiset jäsenet olivat talousjohtaja Jyri Klemola Jyväskylästä ja talousjohtaja Katariina Bergbacka Iisalimesta, jotka valittiin yksimielisesti uudelleen. Tilintarkastajiksi valittiin edelleen talousjohtaja Marketta Heinikangas Porista ja taluspäällikkö Matti Karjalainen Mikkelistä sekä varalle taluspäällikkö Pasi Perander Vantaalta ja talousjohtaja Tuula Kanervisto Raisiosta.

JÄSENISTÖ

Liitto on perustettu 2.5.1889 Helsingissä. Liiton säännöt ja nimi ovat uudistuneet historian aikana kuusi kertaa. Viimeisin muutos eli nykyinen nimi ja säännöt on hyväksytty Seinäjoella 26.5.2000 pidetyssä liittokokouksessa. Patentti- ja rekisterihallitus on hyväksynyt nimen ja säännöt 6.6.2001.

Alun perin tuhkahautauksen aikaansaamiseksi Suomessa perustettu yhdistys palvelee nykyään seurakuntien lisäksi kaikkia niitä tahoja, jotka työskentelevät hautaus-toimintaan liittyvissä asioissa. Historiansa alkuvuosikymmeninä yhdistys on muodostunut henkilöjäsenistä.

Vuonna 1944 perustettiin Helsinkiin paikallisosasto, jonka hallintaan siirrettiin Hieta-niemen krematorio varoineen ja velkoineen. Samalla vuosikymmenellä perustettiin neljä muuta paikallisyhdistystä ja myöhemmin vielä muutamia lähinnä suurimmille paikkakunnille. Vuodesta 1986 alkaen myös seurakunnat ovat voineet liittyä liiton jäseniksi. Vuoden 2007 lopussa jäsenistö koostuu yhdestä säätiöstä, kolmesta yhdistyksestä ja 92 seurakunnasta/seurakuntayhtymästä. Lisäksi yhdistyksellä on yksi yhteistyöjäsen ja kunniajäsen. Jäsenmäärä lisääntyi kolmella, kun Merimasku, Merikarvia ja Hattula liittyivät jäseniksi vuonna 2007.

Sääntöjen mukaan liittohallitus hyväksyy varsinaiset ja yhteistyöjäsenet. Kunniajäseneksi voi liitto liittohallituksen ehdotuksesta kutsua henkilön, joka erittäin kunnioitettavalla tavalla on toiminut liiton tarkoituksien hyväksi.

LIITTOHALLITUS

		toimikausi
Puheenjohtaja:	talousjohtaja Jyri Klemola Jyväskylästä	2007 - 2009
Varapuheenjohtaja:	VTM Göran Lindström Kauniaisista	2005 - 2007
Jäsenet:	ylipuutarhuri Tuovi Lehtinen Vantaalta	2006 - 2008
	rehtori Tapani Erämaja Pyhärannasta	2006 - 2008
	talousjohtaja Katariina Bergbacka Iisalmesta	2007 - 2009
	pastori Helena Turja Seinäjoelta	2005 - 2007
	hautaus-toimen päällikkö Tuomo Vuontisjärvi Oulusta	2005 - 2007

Vuoden 2007 liittokokouksen jälkeen liittohallitus valitsi uudeksi puheenjohtajakseen talousjohtaja Jyri Klemolan Jyväskylästä. Liittohallitus on toimintavuoden aikana pitänyt viisi kokousta. Lisäksi liittohallituksen asettama koulutustyöryhmä on kokoontunut kaksi kertaa. Kokoukset on pyritty järjestämään taloudellisesti koulutuspäivien yhteyteen tai hyvien liikenneyhteyksien ulottuville.

Liittohallitus teki kertomusvuonna kaksi tutustumismatkaa. Syyskuussa tehtiin perinteinen syysretki, joka suuntautui tällä kertaa Pohjois-Savoon. Tutustuttiin ortodoksisen hautauskulttuuriin Karjalan hiippakunnan kirkollishallituksessa ja opastetulla kierroksella Ortodoksisessa kirkkomuseossa. Vierailimme myös Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulissa piispa Wille Riekkisen luona. Piispa oli kiinnostunut meidän toiminnastamme ja lupasi vierailta kotisivuillamme aika ajoin. Erityisesti piispaa kiinnosti "Hautajaisjärjestelyni" lomake, jonka on laatinut liittohallituksemme jäsen pastori Helena Turja. Liittohallituksen hyväksymä lomake on kotisivuillamme. Retkeen sisältyi tutustuminen Vieremän seurakunnan Kyrönniemen pappilassa, joka tunnetaan "Hiljaisuuden keskuksena". Lisäksi tehtiin kävelykierros Koljonvirran rannalla lähellä Suomen sodan taistelutannerta Iisalmen seurakunnan historialliselle ja käytössä olevalle Vanhalle hautausmaalle sekä Kustaa Adolfin kirkkoon museoineen.

Toinen tutustumismatka järjestettiin marraskuun lopulla liittohallituksen kokouksen yhteyteen Punkalaitumella. Saimme tutustua SHT-Tukku Oy:n tuotantotiloihin toimitusjohtaja Hannu Lehtosen johdolla sekä arkkujen ja uurnien tuotantoperiaatteisiin opastetulla kierroksella tuotantojohtaja Jari Lemisen johdolla.

PÄÄSIHTEERI

Liiton pääsihteerinä on toiminut Seija Kotilainen Varkaudesta. Hän hoitaa pääsihteerin tehtäviä Varkauden seurakunnan seurakuntapuutarhurin viran ohella. Seija Kotilaisella on mahdollisuus käyttää pääsihteerin tehtävissä seurakunnan työtiloja ja tarvittaessa hän työskentelee Varkauden asunnossaan, joka on samalla liiton postiosioite. Pääsihteerin tehtäviä on jaettu hallituksen jäsenten kesken. Esimerkiksi koulutustyöryhmä toimii tiiviisti pääsihteerin tukena. Kirjanpito ja palkanlaskenta ostetaan palveluna varkautelaiselta tilitoimistolta.

Pääsihteeriin on otettu yhteyttä hautaus-toiminnan laaja-alaisissa kysymyksissä kuten; tuhkaamiseen ja tuhkahautaamiseen liittyvät asiat; hautaus-toiminnan eettiset kysymykset; arkkujen ja uurnien laatu-järjestelmään liittyvät asiat; omatekoinen arkku tai urna miten se mitoitetaan; ulkomailla kuolleen saattaminen kotimaahan ja siihen liittyvät käytänteet; Pieni- ja Isokenkäiset ry:n huoli siitä, miten heidän jäsenistönsä

tuhkaaminen ja hautaaminen järjestetään; omat hautajaisjärjestelyt elinaikana; ai-naishoitohautojen rasitteet seurakunnille ja hautaaoikeuden laintulkinnat. Pääsihteeri on esitellyt tarvittaessa liiton toimintaa sekä antanut tiedotusvälineille hautausalan informaatiota. Tilastoja tiedustelevat tutkijat opiskelijat ja lehdistö. Pääsihteeri on lähettänyt vuoden aikana viisi jäsentiedotetta. Jäsentiedotteiden lähettäminen on siirtynyt sähköiseen muotoon ja perinteisiä postikirjeitä lähetetään tarvittaessa.

LIITON EDUSTUKSET, JÄSENYYYDET JA YHTEISTOIMINTAKUMPPANIT

Liitto on hyväksytty Kirkkopalvelut ry:n jäseneksi 10.12.2002 ja jäsenyys on alkanut vuoden 2003 alussa.

Liitto kuuluu myös kansainväliseen tuhkaushautausta edistävään järjestöön International Cremation Federation (ICF), jonka päätoimisto on Lontoossa.

Liittohallituksen jäsen Göran Lindström toimi Pohjoismaiden Hautausmaa- ja Krematorioliiton (NFKK) valtuuston puheenjohtajana Turussa vuonna 2001 pidetystä kokouksesta alkaen. Nyt NFKK:n puheenjohtajana toimii viimeisen kongressimaan edustaja eli Islannin edustaja Thorsteinn Ragnarsson. Lindström toimii nyt NFKK:n hallituksen jäsenenä, ja varajäsenenä on Seurakuntapuutarhurit ry:n edustaja, hautaus-toimen päällikkö Markku Mannerkorpi Turusta.

Yhteistyötä on ollut esim. koulutuspäivien järjestelyissä Kirkkohallituksen, Suomen Hautausoimistojen liiton ja Seurakuntapuutarhurit ry:n, Kirkon Hallintovirkamiehet ry:n ja Suomen Kiviteollisuusliitto ry:n kanssa. Luonnollisesti jäsentemme Krematoriosäätiön rs ja SHT-Tukku Oy:n kanssa on ollut myös jatkuvaa kanssakäymistä.

HAUTAUS- JA KREMATORIOITOIMINTA

Toimintakertomuksen liitteestä ilmenee, että Suomen krematorioissa suoritettujen tuhkausten määrä oli 17 796 (vuonna 2006 16 459) eli kasvua edellisvuoteen oli 1337 (351) tuhkausta. Se on reilusti enemmän edellisvuosiin verrattuna. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan kuolleiden määrä oli kertomusvuonna 49 100 (47 915). eli kuolleiden määrä on kasvanut reilulla tuhannella. Tuhkausten osuus kaikista haudouksista oli vuonna 2007 36.2 % (34.2 %) eli kasvua on kaksi prosenttia. Vertailutietona mainittakoon, että vuonna 1990 tuhkausten osuus oli 15,2 %. Kasvua on vuosittain ollut keskimäärin hieman yli prosenttiyksikön. Jos kehitys jatkuu tällaisena, voidaan arvioida, että vuoteen 2020 mennessä Suomessa haudattavista puolet tuhkaataan. Korkein tuhkausten osuus on edelleen pääkaupunkiseudulla Helsingissä 78.6 % (76.9) ja Espoossa 71.6 % (70.5). Turussa kasvu oli kaksi prosenttia eli 72.6 % (70.6). Tampereella on ollut edellistä vuotta maltillisempi kasvu eli 72.2 % (71.4). Kuudenkymmenen prosentin raja ylittyy myös Kotkassa, Vaasassa, Lahdessa, Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa ja Porissa.

Suomessa on tällä hetkellä krematorio 19 paikkakunnalla. Uusin krematoriolaitos on otettu käyttöön Malmilla kertomusvuoden lopulla. Krematorio on rakennettu vanhan kappelin viereen. Krematoriuuneja on korjattu monella paikkakunnalla ja uudet uunit on otettu käyttöön 2006 Porissa ja Espoossa. Oulussa korjaustyöt ovat alkaneet vuoden 2007 lopulla. Korjauksen aikana Oulun ja muun pohjoisen tuhkaukset hoidetaan Kajaanissa. Rauman seurakunta on tehnyt päätöksen krematorion perustamisesta, joka toteutuu vuonna 2008.

Krematorioissa tapahtuu edelleen sydämentahdistimien ym. elektronisten laitteiden aiheuttamia vaaratilanteita ja krematoriuunien kohtuuttomia vaurioita. Liittohallitus

teki kertomusvuonna Sosiaali- ja Terveysministeriölle esityksen elektronisten laitteiden mm. sydämentahdistimien poistamiseksi vainajilta ennen tuhkaamista tai hautaamista. Pääsihteeriltä on pyydetty lisätietoja ja asiaa tutkitaan.

ARKKUJEN JA UURNIEN LAATUSUOSITUKSET

Taustaa:

Liittohallitus asetti 17.9.2004 työryhmän laatimaan järjestelmää, joka mahdollistaisi arkkujen ja uurnien laadunvalvonnan. Puheenjohtajaksi nimettiin liittohallituksen varapuheenjohtaja Göran Lindström. Muiksi jäseniksi kutsuttiin Hautaustoimistojen liiton puheenjohtaja Pirjo Aaltonen, SHT-Tukku Oy:n toimitusjohtaja Hannu Lehtonen, Espoon seurakuntayhtymästä krematorionhoitaja Mikael Wilén ja Krematoriosäätiön toimitusjohtaja Anders Tötterman, joka toimi samalla sihteerinä.

Myöhemmin liittohallitus kutsui jäseneksi puistopäällikkö Antti Pekurin Jyväskylästä. Liittohallituksen pyynnöstä Suomen ympäristökeskus on nimennyt asiantuntijaksi ylitarkastaja Elina Karhun. Vuonna 2005 työryhmä sai ohjeiston valmiiksi ja se sai Kirkkohallitukselta myönteisen vastaanoton. Kirkkohallitus on tiedottanut asiasta seurakunnille yleiskirjeessään, ja myöntänyt työryhmän ja ohjeiston käyttöönottoa koskeviin kustannuksiin 9.000 euron avustuksen. Tästä summasta käytettiin vuonna 2004 varoja 3.396,82 euroa ja 2005 1.767,80 euroa sekä vuonna 2006 5.391,36. Ennen kuin ohjeisto on saatu käyttöön ja noudatettavaksi sekä seuranta kuntoon, Kirkkohallituksen avustuksen lisäksi joudutaan käyttämään liiton varoja. Ympäristönsuojelun näkökohdat huomioiden tällaisten asioiden hoitaminen kuuluisi yhteiskunnalle. Yhdistykselle tämä on tärkeä asia ja hautaustoiminta voi olla edellä kävijä ympäristösuojelussa. Tukena ovat olleet Kirkkohallitus ja Suomen ympäristöministeriö, jotka ovat suositelleet laatusuosituksen käyttöönottoa.

Kertomusvuoden tilanne:

Arkkujen ja uurnien laatusuosituksen infotilaisuus järjestettiin Helsingissä yhdessä Kirkkohallituksen kanssa 31.1.2007. Osa arkkujen ja uurnien pienistä tuottajista ja maahantuojista eivät olleet tyytyväisiä suosituksen sisältöön, hinnastoon ja sopimusteksteihin. Maaliskuussa em. asioista järjestettiin neuvottelu laajalla pohjalla. Nämä neuvottelut eivät tuottaneet tulosta, vaan suosituksen käyttöönottoa jouduttiin lykäämään. Kirkkohallitus oli edelleen laatuja järjestelmän takana ja toivoi, että työ etenisi. Liittohallitus jatkoi laatusuosituksen käyttöönottoa edistäviä neuvotteluja mm. kangasvalmistajien kanssa nykyisten kangaslaatuja korvaamiseksi kriteerit täyttävillä kankailla, tarkistamalla hinnastoa ja sopimustekstiä.

LIITON TALOUS

Liitteenä on tuloslaskelma 1.1. – 31.12.2007 ja tase 31.12.2007. Tuloslaskelma osoittaa ylijäämää 4.777,92 euroa. Ylijäämä kirjataan tilikauden ylijäämätilille vahvistamaan yhdistyksen omaa pääomaa.

Liiton taloudessa jäsenmaksuilla on merkittävä osuus ja ne koostuivat seuraavasti:

	2005	2006	2007
Seurakuntien osuus	21.490,00	21.179,15	21.179,15
Yhdistysten ja säätiön osuus	2.644,95	2.644,95	2.570,90
Yhteistyöjäsenen osuus	1.260,00	1.260,00	1.260,00
Yhteensä	25.394,95	25.484,10	25.558,15

Vuoden aikana palkkaa ja palkkioita maksettiin 14 (vuonna 2006 13) henkilölle yhteensä 13.879,61 (16.262.69) euroa.

KOULUTUSTOIMINTA

Liiton harjoittama kurssitoiminta on todettu tarpeelliseksi. Muutokset ovat perinteisessä hautaustoiminnassa hitaita, mutta lainsäädännön muutokset ja tulkinnat aiheuttavat tarvetta saada tietoa. Yhdistys tarjoaa koulutustoimintaa monipuolisesti hautaustoiminnan eri tahoille, niin työn suorittajille kuin hallinnon virkamiehillekin. Krematorioiden hoitajat ovat hautaustoiminnan erityisryhmä, jotka tarvitsevat koulutusta. Yhdistys on pyrkinyt järjestämään heille omaa erityisammattia vastaavaa koulutusta lähes vuosittain. Hautaustoiminta on erikoisosaamista, johon ei ole varsinaisesti valmistavaa koulutusta. Koulutuksiin osallistuu pääasiassa jäsenistöä seurakunnista.

Kevään koulutuspäiville osallistui Vantaalla 29. -30.3.2007 reilut 50 seurakuntien toimistosihteeriä, talousjohtajia, seurakuntapuutarhureita, hautausmaanhoitajia, vahtimestareita jne. Koulutuspäivien teemana oli "Hautaustoiminnan yhteistyö käytännön tasolla".

Syksyn koulutuspäivät olivat Kainuun opistolla 22. -23.10.2007. Osanottajia koulutuspäivien pohjoisesta sijainnista huolimatta oli 67 henkilöä. Osallistujat olivat pääasiassa seurakuntien haudankaivajia, hautausmaan työnjohtoa ja hautausmaan työntekijöitä. Koulutuspäivien teemana oli "Hauta teknisesti ja eettisesti". Kainuun Opisto tarjosi hyvät tilat ja kauniin kainuulaisen ympäristön perehtyä haudankaivuun käytännön työhön, tekniikkaan sekä ongelmatilanteisiin.

Kertomusvuonna kokeiluna järjestettiin marraskuussa alueellisia koulutuksia Varkaudessa ja Vantaalla. Varkaudessa oli aiheena "Seurakuntaliitosten vaikutuksia hautaustoimeen". Osallistujia oli reilut 30 henkilöä. Koulutus oli selvästi tarpeellinen ja päivän aiheista keskusteltiin vilkkaasti. Vantaalla aiheena oli "Sujuuko hautajaisjärjestelyt", johon osallistui n. 40 henkilöä. Koulutuspäivän selvä palaute oli, että palveluhenkilökunnan koulutuksella on tarvetta.

Jyväskylässä 4. päivänä helmikuuta 2008

Liittohallitus

Liitteet

- Liiton jäsenluettelo 31.12.2007
- Jäsenistöä koskeva hautaustilasto vuodelta 2007
- Krematoriotoiminnan tilasto vuodelta 2007

LIITON JÄSENLUETTELO 31. 12. 2007

Krematoriosäätiö (ent. Helsingin Krematorioyhdistys ry)	perustettu 1889/1997
Kuopion Tuhkahautausyhdistys, 209 jäsentä	perustettu 1969
Satakunnan Krematorioyhdistys, 46 jäsentä + vapaajäs. 824	perustettu 1958
Suomen Hautaustoimistojen Liitto ry	liittynyt 2001
SHT-Tukku OY	liittynyt 1994

Seurakunnat / seurakuntayhtymät ja liittymisvuosi

Alle 10.000 asukasta paikkakunnalla

Akaa	2003
Hangon srky	2003
Hattula	2007
Heinävesi	2003
Ikaalinen	1998
Jalasjärvi	2004
Joroinen	2004
Karjaa	1989
Kauniaisten srky	2002
Kittilä	2004
Kiuruvesi	2004
Kuortane	2004
Kärkölä	2003
Lammi	2003
Lapinlahti	2004
Lemu-Askainen	2001
Leppävirta	2004
Merikarvia	2007
Merimasku	2007
Mouhijärvi	2004
Nurmes	2003
Orivesi-Eräjärvi	2001
Pello	2004
Pihtipudas	2001
Pyhtää	2004
Pyhäranta	2004
Ranua	2002
Urkala	2003
Vilppula	2006
Virrat	2002
Ypäjä	2003

10.001 – 50.000 asukasta paikkakunnalla

Hamina-Vehkalahti	1998
Heinola	1998
Hollola	1999
Hämeenlinna-Vanaja	1998
Iisalmi	2004
Imatra	2001
Joutseno	2002
Jyväskylän msrk	1998
Järvenpää	1998
Kajaani	1994
Kangasala	1998
Kankaanpää	2000
Kemi	2003
Kemijärvi	2003
Kirkkonummen srky	1989
Kokkolan srky	1998
Kouvola	1999

Kuusankoski	2002
Lapuan tuomiokirkkoseurakunta	2002
Lempäälä	2003
Lieto	2001
Lohja	2001
Mikkelin srky	1999
Mäntsälä	2001
Naantali	2001
Nokia	1999
Nurmijärvi	2003
Orimattila	1998
Pieksämäki	2003
Pietarsaaren seudun srky	2003
Pirkkala	2001
Porvoon srky	1984
Raisio	1989
Rauma	1991
Riihimäki	2003
Salo-Uskela	2001
Seinäjoki	1999 (1988)
Siuntion srky	2003
Sääksmäki	1998
Tuusula	1999
Varkaus	2003
Vihti	2002
Viitasaari	2003
Ylivieska	2004
Ylöjärvi	2001
Äänekoski	2003
 <u>50.001 – 100.000 asukasta paikkakunnalla</u>	
Joensuun srky	1991
Jyväskylän kaupunkisrk	1987
Kotka-Kymin srky	1989
Kuopion srky	1998
Lahden srky	1989
Lappeenrannan srky	2003
Porin srky	1996 (1989)
Rovaniemi	1990
Vaasan srky	1982
 <u>Yli 100.000 asukasta paikkakunnalla</u>	
Espoon srky	1999 (1988)
Helsingin srky	1999 (1989)
Oulun srky	1982
Tampereen srky	1983
Turun ja Kaarinan srky	1998 (1982)
Vantaan srky	1998 (1989)

(= ensimmäinen liittymisvuosi). Nämä seurakunnat / seurakuntayhtymät ovat välillä eronneet, mutta ovat liittyneet uudelleen.